

Mit mondjak a betegnek? Középpontban a csecsemők, kisgyermekek Terápiás tanácsadás a farmakológia, a fitoterápia, a dietoterápia szemszögéből

Akkreditált távoktatási továbbképző program

TANULÁSI SEGÉDLET 2020 – Gyógyszertári asszisztensek részére

Az év során a továbbképző cikkek tanulási hatékonyságát lemérő ellenőrző kérdések a Gyógyszertári Practicum Novum egyes számaiban szerepeltek, de a megoldókulcsok nem. Ezt most tesszük közzé, összesítve a 6 szám kérdéseit. A helyes válaszok aláhúzva jelennek meg. A jogszabály (63/2011 [IX. 29.] NEFMI rendelet) szigorúan előírja a vizsga menetét, amelyet az információval együtt a www.galenus.hu/tavoktatasi címen talál.

A bélflóra optimális összetétele esetén...

- a) ...eubiosis áll fenn
- b) ...dysbiosis áll fenn
- c) ...életkortól függően eubiosis vagy dysbiosis áll fenn

A felsoroltak közül melyik nem indikációja a vitaminsupplementációnak csecsemő-, gyermekkorban?

- a) Előnytelen táplálkozási szokások
- b) Krónikus betegség
- c) Biztos, ami biztos, a több jobb

A gyógyszerek szervezetbeni sorsának mely lépéseinél mutatkozik eltérés az újszülöttek/csecsemők és a felnőttek összehasonlításakor?

- a) A felszívódás és a kiválasztás esetén
- b) A felszívódás, a metabolizmus és a kiválasztás esetén
- c) Valamennyi esetben

A magzati életben kapott vastartalék a csecsemő hány hónapos koráig „tart ki”?

- a) Csak a megszületésig
- b) 4-6 hónapos korig
- c) 12 hónapos korig

Az anyatejből vagy a tápszerekből magasabb a vas biohasznosulása?

- a) Az anyatejből
- b) A tápszerekből
- c) Körülbelül megegyező mindkettőből

Az intravénásan beadott vasmennyiség milyen hányada „biohasznosul”?

- a) 10-20%
- b) 100%
- c) Egyéntől függően nagy eltérések lehetnek

Colitis ulcerosás betegnél pár napja lángoltak fel az erős gyulladással járó tünetek, és vaspótlásra lenne szüksége. Milyen beviteli módot célszerű választani?

- a) Intravénás
- b) Szájon át szedett vaskészítmény
- c) Egyiket sem

Csecsemőknél a hasmenés melyik típusánál eredményre vezető a megfelelő probiotikumok adása?

- a) Antibiotikum-asszociált hasmenés
- b) Akut fertőzés okozta hasmenés vagy nozokomiális hasmenés
- c) Valamennyi felsorolt esetben

Egy 9 hónapos csecsemő székrekedésének a kezelésére mit javasolna?

- a) Glicerines végbélkúpot
- b) Szennateát
- c) Laktulózos készítményt

Fejezze be az állítást! A magyar gyermekek körében...

- a) ...nem fordul elő malnutritio
- b) ...csak a rossz anyagi helyzetű családokban jellemző a malnutritio
- c) ...is gyakori a malnutritio, egészségeseket, betegeket egyaránt érinthet

Kiknél lehet előnyös a hagyományos D-vitaminos tabletták, kapszulák helyett a D-vitaminos, szájnyalvárhártyán alkalmazandó spray használata?

- a) Gyulladásos bélbetegségben szenvedőknél (Crohn-betegség, colitis ulcerosa), coeliakiásoknál
- b) Nyelési nehézséggel küzdőknél
- c) Valamennyi felsorolt esetben

Legalább mekkora napi CFU-bevitelre van szükség a megfelelő probiotikumból a terápiás hatás érdekében?

- a) 10⁷
- b) napi 1 g
- c) 10⁹-10¹⁰

Mely hatóanyag(ok) bőrön keresztüli felszívódása jelentősebb mértékű csecsemőknél, mint felnőtteknél?

- a) A kortikoszteroidoké, pl. a mometazoné, betametazoné
- b) A povidonjódé
- c) Valamennyi fent említetté

Melyek előfordulása igényli, hogy feltétlenül orvoshoz forduljunk a csecsemővel?

- a) Hányinger
- b) Láz, hányás, véres széklet
- c) A széklet megváltozott állaga

Melyik állítás hamis?

- a) A kasvirágfajokból étrend-kiegészítő és gyógyszer is forgalomba hozható
- b) A kasvirágfajok biztonságosan alkalmazhatók 1 éves kortól
- c) A kasvirágfajok kivonatai nehezen gyógyuló sebek, fekélyek kezelésére külsőleg is alkalmazhatók

Melyik állítás igaz?

- a) A klinikai táplálás hatására nem változik a kórházban tartózkodási idő
- b) A klinikai táplálás hatására átlagosan 2 nappal lerövidül a kórházban tartózkodási idő
- c) A klinikai táplálás csak a beteg fizikai állapotára hat, a kognitív funkciók fejlődésére nincs kihatással

Melyik állítás igaz?

- a) A kólika kezelésére elsősorban erős hatású növényeket ajánljunk
- b) A kólika kezelése kizárólag növényekkel lehetséges
- c) A borsosmentateát tilos csecsemőknek adni

Melyik állítás igaz?

- a) A pelenkázott bőrterületen a glükokortikoidok felszívódása kisebb mértékű, mint a nem pelenkázotton
- b) Az újszülöttek fürdetésének a megszületést követően minél hamarabb meg kell történnie
- c) 2 éves kor alatt a fizikai elven működő fényvédő készítmények használata javasolt, a kémiai elven működőké nem

Melyik állítás igaz?

- a) A szájnyalvárhártyán át nem képes felszívódni a D-vitamin
- b) A szájnyalvárhártyára adagolt D-vitaminnal azonos mértékű vérszintemelkedés és hatás érhető el, mint a kapszula formájában alkalmazottal
- c) A szájnyalvárhártyán a D-vitaminnak csak körülbelül az 5%-a szívódik fel

Melyik állítás igaz?

- a) Az a növény biztonságos kisgyermekkorban, amelyről már bebizonyosodott az ártalmatlansága
- b) Az a növény biztonságos kisgyermekkorban, amelyről még nem derült ki, hogy ártalmas
- c) Az a növény biztonságos kisgyermekkorban, amelyik felnőttkorban is

Melyik állítás igaz?

- a) Az étrend-kiegészítők nyilvántartásba vételi folyamata tökéletesen alkalmas a nem megfelelő minőségű termékek kiszűrésére
- b) A dél-afrikai muskátli tartalmazó gyógyszerek forgalmazása illegális
- c) A gyermekek immunerősítésére szánt készítmények közül ajánlott a gyógyszereket előnyben részesíteni az étrend-kiegészítőkkel szemben

Melyik állítás igaz?

- a) Az immunrendszer működésére ható vitaminok mindegyike vízben oldódó
- b) Az immunrendszer működését befolyásoló vitaminok csak a fehérvérsejtek képződését befolyásolják, a működésükre azonban nincsenek hatással
- c) A klinikai vizsgálatok nem erősítették meg a napi több 100 mg-os C-vitamin-bevitel kedvező hatását a megfázásos betegségek megelőzésében és kezelésében átlagos fizikai terhelésnek kitett egyének esetén

Melyik állítás igaz?

- a) Loperamidos szerek 2 éves kortól adhatók, a megfelelő dózisban
- b) Az aktív szénész készítmények akár összerágott formában is használhatók 3 éves kortól
- c) Diosmektites készítmény nem adható 12 éves kor alatt

Melyik állítás igaz?

- a) Újszülött- és csecsemőkorban a gyomorban és a vizeletben uralkodó pH magasabb, mint felnőttkorban
- b) Újszülött- és csecsemőkorban a gyomorban uralkodó pH magasabb, a vizeletben mérhető alacsonyabb, mint felnőttkorban
- c) Újszülött- és csecsemőkorban a gyomorban és a vizeletben uralkodó pH alacsonyabb, mint felnőttkorban

Melyik esetben szorulhat a kisgyermek vaspótlásra?

- a) Ha egyáltalán nem fogyaszt tejterméket
- b) Ha napi 3-nál kevesebbszer fogyaszt vasban dús táplálékot
- c) Ha nem kap tápszert

Melyik életkorban hogyan adhatók gyermekeknek olajos magvak?

- a) 6 éves korig olajos magvakat nem célszerű adni gyermekeknek
- b) 3 éves korig nem célszerű olajos magvakat adni gyermekeknek, utána adhatók darált formában
- c) Egyéves kor alatt nem célszerű olajos magvakat adni gyermekeknek, hároméves korig darált formában célszerű olajos magvakat adni gyermekeknek

Melyik készítményt nem ajánlaná 4 éves gyermek szüleinek produktív köhögés esetén?

- a) Borostyánlevél-tartalmú gyógyszer
- b) Kamillatea fogyasztása
- c) Mákfőzet

Melyik növényt ajánlja az Európai Gyógyszerügynökség 4 éves kor alatti gyermekeknek is?

- a) Levendula
- b) Kamilla
- c) Ánizs

Melyik növényt használhatjuk a száraz köhögés csillapítására?

- a) Lándzsás útifű
- b) Egyiptomi útifű
- c) Kankalingyökér

Melyik olaj összetétele hasonlít leginkább az emberi bőr lipid-összetételéhez?

- a) Paraffinolaj
- b) Jojobaolaj
- c) Hidegen préselt olívaolaj

Melyik patikaszerrel lehet a legrövidebb időn belül fellépő hatásra számítani, ha a székrekedés orvoslása a cél?

- a) Laktulózos szirup
- b) Makrogol 4000-tartalmú oldat
- c) Glicerines végbélkúp

Melyik probiotikus törzs tartozik a gombák közé?

- a) *S. thermophilus*
- b) *S. boulardii*
- c) *L. reuteri* DSM 17 938

Mennyi az ajánlott napi D-vitamin-bevitel egészséges felnőtteknél a hazai konszenzusos megállapodás alapján?

- a) Szeptembertől ápriliséig napi 200 NE
- b) Szeptembertől ápriliséig napi 1500–2000 NE
- c) Mindennap 200 NE

Mi jellemző a vas felszívódására?

- a) A növényi és állati eredetű nyersanyagok vastartalma megközelítően azonos mértékben szívódik fel
- b) Az állati eredetű nyersanyagok vastartalmának közel 40%-a hemkötésben van, aminek kb. 15%-a szívódik fel
- c) A növényi eredetű nyersanyagok vastartalma közel 40%-a hemkötésben van, aminek kb. 15%-a szívódik fel

Mik lehetnek a malnutritio következményei?

- a) Elhúzódó sebgyógyulás, felfekvések kialakulása
- b) Izomerő csökkenése, izomtömegvesztés, gyengülő immunfunkciók
- c) Valamennyi felsorolt

Mikor beszélünk hasmenésről csecsemőkorúaknál?

- a) Ha a csecsemő széklete naponta ötnél gyakoribb, fiziológiás
- b) Ha a csecsemő széklete naponta háromnál gyakoribb, folyékony, kellemetlen szagú és zöldes színű
- c) Ha a csecsemő széklete gyakoribb a megszokottnál

Milyen mellékhatást okozhat a túlságosan sok xilittel édesített rágógumi elfogyasztása?

- a) Székrekedés
- b) Hasmenés
- c) Fogszuvasodás

Milyen tanácsot adhatunk kólikás gyermekek szüleinek?

- a) Ne próbáljanak ki egzotikus növényeket, hiszen ezek kockázatai ismeretlenek lehetnek
- b) Bátran kísérletezzenek orvosi rendelvény nélkül kapható gyógyszerekkel
- c) Gyűjtsék saját maguk az alapanyagot a csecsemőnek szánt teához

Mit ajánlhatunk egy egészséges 4 éves óvodás gyermek szüleinek?

- a) Székrekedés gyanúja esetén adjanak a gyermeknek ricinusolajat
- b) A székletürítési szokások tekintetében nyugodtan támaszkodjanak a gyermek beszámolójára
- c) A székrekedés elkerülése érdekében ügyeljenek a megfelelő mennyiségű vízbevitelre, valamint zöldség- és gyümölcsfogyasztásra

Mit javasol a WHO a köldökcsont fertőtlenítésére?

- a) Rendszeres hexaklorofénes hintőpor-alkalmazást
- b) Napi 3 alkalommal 70%-os alkohollal való lemosást
- c) Szükség esetén klórhexidines (7,1%-os klórhexidin-diglikonát-oldat) fertőtlenítést

Tervezett sebészeti beavatkozáson fog átesni 8 hét múlva egy 50 éves, vashiányos nőbeteg. Milyen módon javasolt esetében a vaspótlás?

- a) Kizárólag intravénásan
- b) Per os adagolt készítménnyel
- c) Nem szükséges a vaspótlás, mert szükség esetén úgyszólván vértömlesztést kap

Válassza ki a bélfaligató hatású hashajtót!

- a) Mannit
- b) Szenna
- c) Laktóz